

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: P. K.**, bytem H. 2707/20, P., *zastoupeného Mgr. Jakubem Hajdučkem, advokátem, se sídlem Sluneční nám. 14, Praha 5*, proti **žalovanému: Finanční úřad pro Plzeňský kraj**, se sídlem Hálkova 14, Plzeň, v řízení o spojených žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 7. 2016, čj. 1419884/16/2301-80541-401957, a ze dne 19. 7. 2016, čj. 1419930/16/2301-80541-401957,

t a k t o :

- I. **Žaloby se zamítají.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

[I] Vymezení věci

Žalobou došlou soudu dne 12. 9. 2016 a zaevidovanou pod sp. zn. 30Af 34/2016 žalobce brojil proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Plzeňský kraj ze dne 19. 7. 2016, čj. 1419884/16/2301-80541-401957. Jedná se o exekuční příkaz k vymožení nedoplatku

ve výši celkem 14.580.598,- Kč. Rozhodnutím ze dne 19. 7. 2016, čj. 1419884/16/2301-80541-401957, se podle § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. b) a § 190 odst. 1 daňového řádu s použitím občanského soudního řádu nařizuje daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu žalobce vedeného u České spořitelny a.s.

Exekuční příkaz byl vydán k vymožení částky, kterou je žalobce povinen uhradit na základě zajišťovacích příkazů vydaných žalovaným dne 19. 7. 2016, čj. 1397749/16/2301-52521-404947, čj. 1397877/16/2301-52521-404947, čj. 1398096/16/2301-52521-404947, čj. 1398204/16/2301-52521-404947, čj. 1398265/16/2301-52521-404947, čj. 1398345/16/2301-52521-404947, čj. 1398396/16/2301-52521-404947, čj. 1398461/16/2301-52521-404947, čj. 1398500/16/2301-52521-404947, čj. 1398547/16/2301-52521-404947, čj. 1398615/16/2301-52521-404947, čj. 1398685/16/2301-52521-404947, čj. 1398725/16/2301-52521-404947, čj. 1398773/16/2301-52521-404947, čj. 1398852/16/2301-52521-404947, čj. 1398954/16/2301-52521-404947, čj. 1398984/16/2301-52521-404947, čj. 1399029/16/2301-52521-404947, čj. 1399103/16/2301-52521-404947, čj. 1399172/16/2301-52521-404947, čj. 1399267/16/2301-52521-404947, čj. 1399304/16/2301-52521-404947, čj. 1399340/16/2301-52521-404947, čj. 1399383/16/2301-52521-404947, čj. 1399404/16/2301-52521-404947, čj. 1399426/16/2301-52521-404947, čj. 1399448/16/2301-52521-404947, čj. 1399494/16/2301-52521-404947, čj. 1399525/16/2301-52521-404947, čj. 1399569/16/2301-52521-404947, čj. 1399599/16/2301-52521-404947, čj. 1399616/16/2301-52521-404947 a čj. 1399652/16/2301-52521-404947. V souladu s § 103 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „zákon o DPH“), byla účinnost a vykonatelnost zajišťovacích příkazů stanovena okamžikem jejich vydání.

Žalobou došlou soudu dne 27. 9. 2016 a zaevidovanou pod sp. zn. 30Af 38/2016 žalobce brojil proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Plzeňský kraj ze dne 19. 7. 2016, čj. 1419930/16/2301-80541-401957. Jedná se o exekuční příkaz k vymožení nedoplatku ve výši celkem 14.580.598,- Kč. Rozhodnutím ze dne 19. 7. 2016, čj. 1419930/16/2301-80541-401957, se podle § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. b) a § 190 odst. 1 daňového řádu s použitím občanského soudního řádu nařizuje daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu žalobce vedeného u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.

Exekuční příkaz byl vydán k vymožení částky, kterou je žalobce povinen uhradit na základě zajišťovacích příkazů vydaných žalovaným dne 19. 7. 2016, čj. 1397749/16/2301-52521-404947, čj. 1397877/16/2301-52521-404947, čj. 1398096/16/2301-52521-404947, čj. 1398204/16/2301-52521-404947, čj. 1398265/16/2301-52521-404947, čj. 1398345/16/2301-52521-404947, čj. 1398396/16/2301-52521-404947, čj. 1398461/16/2301-52521-404947, čj. 1398500/16/2301-52521-404947, čj. 1398547/16/2301-52521-404947, čj. 1398615/16/2301-52521-404947, čj. 1398685/16/2301-52521-404947, čj. 1398725/16/2301-52521-404947, čj. 1398773/16/2301-52521-404947, čj. 1398852/16/2301-52521-404947, čj. 1398954/16/2301-52521-404947, čj. 1398984/16/2301-52521-404947, čj. 1399029/16/2301-52521-404947, čj. 1399103/16/2301-52521-404947, čj. 1399172/16/2301-52521-404947, čj. 1399267/16/2301-52521-404947, čj. 1399304/16/2301-52521-404947, čj. 1399340/16/2301-52521-404947, čj. 1399383/16/2301-52521-404947, čj. 1399404/16/2301-52521-404947, čj. 1399426/16/2301-52521-404947, čj. 1399448/16/2301-52521-404947, čj. 1399494/16/2301-52521-404947, čj.

1399525/16/2301-52521-404947, čj. 1399569/16/2301-52521-404947, čj. 1399599/16/2301-52521-404947, čj. 1399616/16/2301-52521-404947 a čj. 1399652/16/2301-52521-404947. V souladu s § 103 zákona o dani z přidané hodnoty byla účinnost a vykonatelnost zajišťovacích příkazů stanovena okamžikem jejich vydání.

Exekuce nařízená žalobou napadenými exekučními příkazy byla následně zcela zastavena rozhodnutími žalovaného ze dne 8. 8. 2016, čj. 1519598/16/2301-80541-401957, resp. ze dne 8. 8. 2016, čj. 1519652/16/2301-80541-401957, a to z důvodu zrušení příslušných žalobcových účtů u České spořitelny, resp. UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.

Usnesením soudu ze dne 6. 3. 2017, čj. 30Af 38/2016-22, byly obě žaloby spojeny ke společnému projednání a nadále vedeny pod sp. zn. 30Af 34/2016.

[III] Žaloby

Žaloby proti rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 7. 2016, čj. 1419884/16/2301-80541-401957, a ze dne 19. 7. 2016, čj. 1419930/16/2301-80541-401957, obsahovaly následující žalobní námítky.

1) Žalobce namítá, že základním předpokladem pro zákonný výkon rozhodnutí žalovaného je dostatečný časový prostor pro žalobce, aby mohl své závazky uhradit dobrovolně (§ 251 odst. 1 o. s. ř.). Přitom délka tohoto prostoru musí být přiměřená poměru mezi majetkem povinného a exekvovanou částkou. Pochopitelně když bude exekvována bagatelní částka, je časový prostor kratší. Když významnější, musí být žalobci ponechán větší časový prostor, aby případná exekuce zasáhla do jeho práva co nejméně. Žalovaný je povinen podle základní zásady daňového řízení obsažené v § 5 odst. 3 daňového řádu zvolit jen takový prostředek, který žalobce nejméně zatěžuje a ještě umožňuje dosáhnout cíle správy daní, přičemž podle § 1 odst. 2 téhož zákona je cílem správy daní nejen správné zjištění a stanovení daní, ale i zabezpečení jejich úhrady. Je ale naprosto vyloučeno, aby žalobci coby dlužníkovi nebyl poskytnut vůbec žádný prostor pro dobrovolnou úhradu exekvované částky, což se stalo v tomto případě, a proto je exekuční příkaz nezákonný.

2) Žalobce dále namítá, že exekuční příkaz je pro něj z výše uvedených důvodů zcela překvapivý. V nálezů Ústavního soudu ze dne 13. 3. 2013, sp. zn. I. ÚS 1312/11, Ústavní soud prohlásil: „*Ústavní soud z poměrně rozsáhlé judikatury vztahující se k překvapivým rozhodnutím připomíná alespoň jedno z posledních rozhodnutí [usnesení ze dne 5. 2. 2013 sp. zn. II. ÚS 4809/12 (ve SbNU nepublikováno, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>)], ve kterém zdůraznil, že: „Postup soudu při poskytování soudní ochrany a také jeho následné rozhodnutí ve věci jako výsledek soudního řízení nesmí být pro účastníky překvapivé, pokud mají legitimní důvod očekávat určitý postup... Předvídatelnost soudního rozhodování lze chápat v několika smyslech. Za prvé soudní rozhodnutí musí být výsledkem předvídatelného postupu soudu, kdy účastníci nemohou být s ohledem na dosavadní průběh řízení překvapeni rozhodnutím soudu...“.* Dále obdobně nález Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 654/03. Na daňové řízení byly uvedené závěry adaptovány rozsudkem Nejvyššího správního

soudu ze dne 20. 7. 2007, čj. 8 Afs 59/2005-83: „... dle názoru Nejvyššího správního soudu, nepochybně vztáhnout (myšleno judikaturu Ústavního soudu k zákazu překvapivých soudních rozhodnutí) i na řízení správní. Za explicitní vyjádření této kautely v jednoduchém právu lze považovat ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu z roku 2004 (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád); ve smyslu ustanovení § 177 odst. 2 tohoto zákona se uplatní i v řízeních vedených v procesním režimu daňového řádu. Přestože řízení před žalovaným probíhalo ještě před nabytím účinnosti této úpravy, nelze nalézt rozumný důvod, pro který by se na něj předmětný požadavek jen pro neexistenci jeho explicitní transpozice do jednoduchého práva neměl vztahovat.“ Exekuční příkaz je tak nezákonný i s ohledem na svou překvapivost.

Žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2016, čj. 1419884/16/2301-80541-401957, pak žalobce uplatnil následující námitky.

3) Žalobce má za to, že žalovaný zvolil nepřiměřený a nevhodný způsob exekuce. Zásada přiměřenosti výkonu rozhodnutí je jedna z klíčových zásad, kterou obsahoval občanský soudní řád již od počátku své účinnosti v § 263 a § 264 odst. 1 a která existuje v prakticky stejné podobě doposud. Zásada přiměřenosti exekuce je obsažena i v exekučním řádu, a to ode dne 15. 5. 2006, kdy byla doplněna novelou č. 133/2006 Sb. Jde tak o zásadu tradiční, která je s jakoukoliv exekucí bytostně spojena. Lze jen připomenout, že již ve stanovisku Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 18. 2. 1981, sp. zn. Cpj 159/79, bylo uvedeno, že nevhodnost výkonu rozhodnutí bývá spatřována zejména v tom, že vymáhaná částka je ve srovnání s hodnotou nemovitostí nízká nebo že prodej nemovitosti je pro povinného nepřiměřeně tvrdý. V tomto duchu se k této zásadě vyjadřuje i odborná literatura. V soudní praxi se často objevuje otázka posouzení nevhodnosti výkonu, spatřovaná především v poměru mezi vymáhanou pohledávkou a cenou předmětu výkonu rozhodnutí. Soudy dospěly k názoru, že je při stanovování poměru potřeba zohlednit, zda v konkrétních poměrech povinného existuje i jiný způsob výkonu, který je srovnatelně efektivní. Není-li jiného způsobu, jak pohledávku oprávněného uspokojit, či je-li, ale nikoliv v době přiměřené, není způsob výkonu prodeje nemovité věci zřetelně nevýhodný. Důkazní břemeno nevhodnosti výkonu rozhodnutí tíží oprávněného. V publikaci Exekuce v soudní praxi je k této problematice mimo jiné uvedeno, že pro posouzení, zda některý ze současně navrhovaných způsobů exekuce zřejmě postačí k uspokojení pohledávky oprávněného, bude muset soud hodnotit, zda jsou mezi nimi takové, které odůvodňují předpoklad, že pohledávka oprávněného bude uspokojena v přiměřené době, takže by se nařízení exekuce všemi navrhovanými způsoby zároveň jevilo jako šikana povinného. (Tripes, A: Exekuce v soudní praxi. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2001, str. 100 a 101) Ústavní soud pojednal o zásadě přiměřenosti exekuce zejména v nálezech ze dne 31. 10. 2007, sp. zn. I. ÚS 752/04, ze dne 3. 1. 2008, sp. zn. III. ÚS 478/05, ze dne 3. 3. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 51/05, a ze dne 8. 7. 2008, sp. zn. III. ÚS 1038/08. Ústavní soud přijal tradiční závěr, že jeden ze základních principů exekučního řízení je zákonná ochrana majetku povinného v rozsahu převyšujícím vymáhanou pohledávku s příslušenstvím, který se na ústavní úrovni odvozuje z čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

V případě žalobce správce daně obstavil tzv. registrované účty, které jsou pro jeho podnikání klíčové, protože je plátcem DPH a každý jeho odběratel je povinen dle § 109

odst. 2 písm. c) zákona o DPH provádět úhradu na tyto účty, jinak se vystavuje sankci v podobě ručení za nezaplacenou daň. Žalovaný takto zvolenou exekucí zcela paralyzoval podnikání žalobce, protože jakékoliv příjmy z něj budou zabaveny žalovaným a žalobce nemá, jak by platil náklady spojené s podnikáním. Exekuci všech peněžních prostředků na účtech u bank sloužících k podnikání považuje žalobce za zcela nepřiměřenou. Navíc budou jakékoliv úhrady za prodej zboží (obsahující i DPH) používány dle § 152 daňového řádu na úhradu dluhů vzniklých ze zajištění daně, takže žalobce nebude schopen platit své řádně daňové povinnosti, které mu podnikáním budou vznikat, a budou tak narůstat nejen daňové nedoplatky, ale i úroky z prodlení, což uvrhne žalobce do ještě hlubších ekonomických problémů a učiní jeho podnikání neprovozovatelným. Tím dojde k zásahu do práva podnikat garantovaného čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

4) Žalobce též namítá, že je napadené rozhodnutí nezákonné, protože z důvodů popsanych v předchozí žalobní námitce postihuje majetek žalobce, který nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti, a to v rozporu s § 322 odst. 3 o. s. ř. K jeho aplikaci při daňové exekuci se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 6. 2008, čj. 7 Afs 39/2007 - 46, kde omezení daňové exekuce plynoucí z citovaného ustanovení o.s.ř. vyložit jako povinnost daňového orgánu zachovat majetek povinného v rozsahu, který mu umožní v minimálním rozsahu provozovat podnikatelskou činnost, a to s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2000, sp. zn. 21 Cdo 698/2000, a ze dne 19. 6. 2002, sp. zn. 20 Cdo 1766/2001. Žalovaný ale uvalil exekuci na všechny tzv. registrované účty, které jsou pro podnikání žalobce klíčové, protože je plátcem DPH a každý jeho odběratel je povinen dle § 109 odst. 2 písm. c) zákona o DPH provádět úhradu na tyto účty, jinak se vystavuje sankci v podobě ručení za nezaplacenou daň. Přehlédnout rovněž nelze, že se žalovaný vůbec nestaral o rozsah a způsob podnikání žalobce a v napadeném rozhodnutí tak absentuje jakákoliv přezkoumatelná úvaha, jak žalovaný dostal své povinnosti nepostihnout exekucí věci nepodléhající výkonu rozhodnutí. Exekuční příkaz je tak nezákonný, protože postihuje majetek žalobce nezbytný pro podnikání.

[III] Vyjádření žalovaného správního orgánu

Žalovaný ve svých vyjádřeních k žalobám ze dne 25. 10. 2016, resp. 11. 11. 2016 předně zdůrazňuje, že exekučním titulem, který zapříčinil zahájení daňové exekuce napadeným exekučním příkazem, jsou vykonatelné zajišťovací příkazy [§ 176 odst. 1 písm. c) daňového řádu]. Jedná se o zajišťovací příkazy, které byly v daňovém řízení vydány nejen dle § 167 daňového řádu, ale rovněž dle § 103 zákona o DPH. Obavy žalovaného, že daň, která nebyla dosud stanovena, bude v době její vymahatelnosti nedobytná, byly totiž natolik intenzivní, že pouze aplikace § 167 daňového řádu by v daném případě nesplnila funkci zajišťovacího příkazu jako takového, a proto žalovaný aplikoval rovněž § 103 zákona o DPH, dle kterého je zajišťovací příkaz účinný a vykonatelný okamžikem jeho vydání. Dle § 101 odst. 2 daňového řádu je rozhodnutí vydané okamžikem, kdy byl učiněn úkon k jeho doručení. V daném případě byly zajišťovací příkazy doručovány zástupci žalobce, a to do datové schránky; vydány tedy byly okamžikem odeslání do datové schránky, tj. dne 19. 7. 2016. Tímto dnem se zajišťovací příkazy zároveň staly vykonatelnými, tzn. staly se exekučním titulem. Existence exekučního titulu pak odůvodňuje zahájení daňové exekuce, která, aby

splnila svoji zajišťovací funkci, musí být zahájena prakticky bezprostředně po vydání exekučního titulu.

V žádném případě nelze přisvědčit argumentaci žalobce, že základním předpokladem pro zákonný výkon rozhodnutí žalovaného je dostatečný časový prostor pro žalobce, aby mohl své závazky uhradit dobrovolně (§ 251 odst. 1 o. s. ř.). Základním předpokladem pro zákonnou daňovou exekuci je existence exekučního titulu. Jak je zřejmé z výše uvedeného, tato podmínka byla splněna, neboť zajišťovací příkazy jsou vykonatelné, žalovaný byl tedy oprávněn daňovou exekuci zahájit. Pro úplnost žalovaný uvádí, že v tomto nedošlo k žádné změně, a to i přesto, že proti všem výše uvedeným zajišťovacím příkazům podal žalobce dne 26. 8. 2016 odvolání. Odvolací finanční ředitelství, jakožto orgán odvolací, totiž o předmětných odvoláních rozhodlo dne 22. 9. 2016 tak, že odvolání byla zamítnuta a napadená rozhodnutí, tedy zajišťovací příkazy, byly potvrzeny.

Zásada přiměřenosti výkonu rozhodnutí, kterou žalobce ve své žalobě rovněž zmiňuje, je pro daňové řízení obsažena v § 175 daňového řádu. V této souvislosti žalovaný zdůrazňuje, že zajišťovacími příkazy byla žalobci uložena povinnost uhradit částku zajištění v souhrnné výši 14.580.598,- Kč, což je částka celkového předpokládaného doměrku z daňové kontroly. O vydání zajišťovacích příkazů byl žalobce, resp. jeho právní zástupce, telefonicky vyrozuměn; žalovaný o tomto ve smyslu § 103 zákona o DPH sepsal úřední záznam čj. 1424961/16/2301-62563-401100. Jak je z úředního záznamu zřejmé, zástupce žalobce se dotazoval, zda jsou předmětné zajišťovací příkazy vykonatelné okamžikem jejich vydání, nebo až v den jejich doručení. Na tento dotaz pracovník kontrolního oddělení žalovaného sdělil, že jsou vykonatelné okamžikem jejich vydání.

Žalovaný zvolil způsob vymáhání s ohledem na výši nedoplatku a samozřejmě také s ohledem na to, jakými informacemi, týkajícími se aktiv žalobce, disponoval. V daném případě tedy žalovaný zvolil jako způsob provedení daňové exekuce daňovou exekuci na příkázání pohledávky z účtů u různých bankovních ústavů, které konkrétně uvádí níže a zároveň níže uvádí skutečnosti týkající se movitých a nemovitých věcí. S ohledem na žalobní námitku nelze pominout skutečnost, že s výsledky kontrolního zjištění byl žalobce seznámen dne 7. 6. 2016, tzn. že byl informován o tom, že žalovaný hodlá daňovou kontrolu ukončit a žalobci vyměřit daň ve výši 14.580.598,- Kč. Následně žalovaný dne 19. 7. 2016 zahájil daňovou exekuci, a to vydáním exekučních příkazů na příkázání pohledávky z účtu. (Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí výčet dalších vydaných exekučních příkazů). Co se týče nemovitých věcí, žalovanému bylo známo, že žalobce byl vlastníkem čtyř bytových jednotek v Plzni. Tyto bytové jednotky žalobce notářským zápisem NZ 89/2016, N 85/2016, sepsaným dne 15. 7. 2016 převedl na svěřenecký fond Kupka. Žalobce dále vlastnil osobní automobily, a to Opel Astra RZ ..., rok výroby 1999, Škoda Superb RZ ..., rok výroby 2010, a Škoda Superb RZ ..., rok výroby 2002, které kupními smlouvami datovanými dne 21. 6. 2016 prodal obchodní společnosti PALETY PLZEŇ s.r.o., IČO 29124565. Pro úplnost žalovaný uvádí, že jediným společníkem této obchodní společnosti je žalobce. Tyto movité a nemovité věci však již žalovaný daňovou exekucí postihnout nemohl, neboť v okamžiku získání exekučního titulu žalobce již vlastníkem těchto věcí nebyl.

Žalovaný se tedy domnívá, že i způsob exekuce zvolil přiměřený a zcela vhodný. Žalobce totiž během krátké doby, poté co mu byly doručeny výsledky kontrolního zjištění s výší předpokládaného doměrku na dani z přidané hodnoty za kontrolované období, začal podnikat kroky k tomu, aby svůj nemovitý a movitý majetek vyvedl ze svého vlastnictví, přičemž v okamžiku tohoto svého jednání již dobře věděl, že bude povinen hradit daňové povinnosti stanovené mu na základě výsledku daňové kontroly. Žalovaný začal činit kroky vedoucí k tomu, aby byla zajištěna úhrada dosud nestanovené daně, a to v podobě vydání zajišťovacích příkazů a bezprostředně navazujících exekučních příkazů, mj. tedy i exekučního příkazu, který je napaden touto žalobou. Jelikož ve vlastnictví žalobce zůstaly pouze bankovní účty, postihl žalovaný zjištěné bankovní účty daňovou exekucí. Některé z postižených bankovních účtů již žalobce po zjištění předpokládaného doměrku na dani z přidané hodnoty zrušil, a proto ze strany žalovaného došlo k zastavení daňové exekuce na tyto zrušené bankovní účty. Tvrzení žalobce, že napadené rozhodnutí je nezákonné z důvodu, že daňovou exekucí je v daném případě poškozen majetek, který nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti, je dle názoru žalovaného zcela irrelevantní, neboť byl to právě žalobce, v důsledku jehož jednání došlo ke zrušení bankovního účtu. V souvislosti s tímto lze dále poznamenat, že je diskutabilní otázka účelnosti podání této žaloby, neboť bez ohledu na výsledek sporu je zcela zřejmé, že v případě neexistence bankovního účtu, na který byla daňová exekuce nařízena, je nemožné, aby žalovaný jakýmkoliv způsobem žalobou napadené rozhodnutí realizoval.

[IV] Vyjádření žalobce ze dne 19. 12. 2016, replika

Žalobce zaslal soudu podání datované dne 19. 12. 2016, v němž uvedl, že tvrzení žalovaného o tom, že žalobce má výhradně majetek v podobě peněz na bankovních účtech, je nepravdivé. Žalobce disponuje rozsáhlým majetkem, o kterém žalovaný dobře ví a podrobil ho mobiliární exekuci. K okolnostem nastalým po vydání žalobou napadeného rozhodnutí se ve smyslu § 75 odst. 1 s. ř. s. nepřihlíží, a tudíž nemohou ovlivnit účelnost žaloby. Naopak, žalovaný dosvědčuje mobiliární exekucí, že je zde i jiný postižitelný majetek, jehož exekuce je vhodnější, než zablokovat celé žalobcovo podnikání obstavením všech bankovních účtů. Žalovaný tak nepřímo dokládá důvodnost žaloby.

V replice ze dne 22. 3. 2017 žalobce upozorňuje na skutečnost, že převážná část vyjádření žalovaného se týká samotného exekučního titulu, což jsou okolnosti, které žalobce napadá v jiném soudním řízení a s projednávanou věcí v podstatě nesouvisí. Pro posouzení důvodnosti žaloby je tak nerozhodné, jak exekuční titul vznikl, na podkladě jakých oprávnění žalovaného správce daně vznikl, či jak si žalobce počínal po vydání exekučního příkazu.

Žalobce opakuje, že mu měl správce daně poskytnout časový prostor, aby mohl své závazky uhradit dobrovolně, a odkazuje na § 251 odst. 1 o. s. ř. Žalobce uvádí, že zajišťovací příkaz je uveden jako speciální exekuční titul v § 176 odst. 1 písm. c) daňového řádu, ač poněkud nadbytečně, když by pro něj postačovalo vymezení obsažené v § 176 odst. 1 písm. b). Žádné další ustanovení neupravuje exekuci nedoplatku vzniklého zajišťovacím příkazem odchýlně od exekuce jiného vykonatelného rozhodnutí, kterým správce daně stanoví peněžité plnění. Podle zásady enumerace veřejnoprávních pretenzí tak nemůže exekuce

zajišťovacího příkazu probíhat jinak, než jiné exekuce. O tom, jaký časový prostor má dostat dlužník dostat k úhradě svého dluhu, vzniklého vydáním zajišťovacího příkazu, daňový řád nepojednává. Uplatní se proto § 177 odst. 1 daňového řádu ukládající správci daně postupovat podle občanského soudního řádu. Legislativně není upraveno, že by se podle občanského soudního řádu postupovalo přiměřeně, což by umožňovalo správci daně uzpůsobit exekuci specifikům exekuce nedoplatku vzniklého zajišťovacím příkazem, ale daňový řád nepřipouští jinou variantu, než že správce daně postupuje podle občanského soudního řádu. Proto je namístě dostát zákonné povinnosti dané § 251 odst. 1 o. s. ř., který jako nezbytnou podmínku zahájení výkonu rozhodnutí žalovaného stanoví dostatečný časový prostor pro daňového dlužníka, aby mohl své závazky uhradit dobrovolně. Pokud by měl mít správce daně možnost neposkytnout daňovému dlužníkovi žádný časový prostor pro úhradu jeho dluhu, musel by mu tuto kompetenci svěřit zákon, což ale nečiní. Nejde ani o mezeru v právu, protože § 251 odst. 1 o. s. ř. stanoví jasně, že tu prostor pro dobrovolnou úhradu dluhu být musí.

V další části repliky žalobce dochází k závěru, že názor žalovaného, že bylo nezbytné zahájit exekuci bezprostředně po vydání zajišťovacího příkazu, značně oslabuje speciální právní norma obsažená v § 168 odst. 6 daňového řádu. Ta naopak spojuje nesplnění povinnosti uložené v zajišťovacím příkazu s oprávněním správce daně rozhodnout o zřízení zástavního práva k zajištění částky stanovené zajišťovacím příkazem. Pokud daňový řád na jedné straně ukládá správci daně v případě neuhrazení daňového nedoplatku obecně zahájit daňovou exekuci, ale na druhé straně pro případ neuhrazení částky stanovené zajišťovacím příkazem stanoví důsledek jiný (oprávněním správce daně rozhodnout o zřízení zástavního práva) nelze dospět k jinému závěru, než že je § 168 odst. 6 daňového řádu ustanovením speciálním, který vylučuje možnost správce daně zajištěnou částku exekvovat. Jde o právní úpravu svrchovaně logickou. Pokud má být majetek daňového dlužníka ochráněn před zašantročením, aby mohl sloužit k úhradě v budoucnu vzniklé daně, pak přednost má prostředek žalobce nejméně zatěžující (ve smyslu základní zásady dle § 5 odst. 3 daňového řádu a § 322 odst. 3 o. s. ř.) a nikoliv postup správce daně, který exekucí žalobce zlikvidoval. Žalobce tak z výše uvedených důvodů popírá, že by zajišťovací příkaz splnil svoji funkci, jen když je bezprostředně po jeho vydání zahájena exekuce.

Žalobce v žalobě namítal, že žalovaný obstavil tzv. registrované účty, které jsou pro podnikání žalobce klíčové, protože je plátcem DPH a každý jeho odběratel je povinen dle § 109 odst. 2 písm. c) zákona o DPH provádět úhradu na tyto účty, jinak se vystavuje sankci v podobě ručení za nezaplacenou daň. Žalovaný tak zcela paralyzoval podnikání žalobce, protože jakékoliv příjmy z něj budou zabaveny žalovaným a žalobce nemá, jak by platil náklady spojené s podnikáním, a proto je exekuce všech peněžních prostředků žalobce na účtech u bank sloužících k podnikání zcela nepřiměřená. Žalobce namítá, že se toto riziko plně potvrdilo, když v důsledku nevhodného způsobu exekuce došlo k neuhrazení daňové povinnosti vyplývající z podaného přiznání za zdaňovací období červenec 2016. Žalovaný na to reagoval tím, že zahájil s žalobcem řízení o prohlášení za nespolehlivého plátce, což pro žalobce bude znamenat absolutní zničení jeho podnikání.

[IV] Vyjádření účastníků při jednání soudu

Žalobce zdůraznil, že správce daně mu měl poskytnout možnost částky stanovené v zajišťovacích příkazech dobrovolně uhradit v souladu s § 251 odst. 1 o. s. ř.

Žalovaný měl podle žalobce postupovat podle § 168 odst. 6 daňového řádu a rozhodnout o zřízení zástavního práva k zajištění částky stanovené zajišťovacím příkazem, jakožto šetrnějšího způsobu. Žalobce má za to, že má-li subjekt daně ve vlastnictví věci, ke kterým je možné zřídit zástavní právo, je správce daně povinen při exekuci prováděné na základě zajišťovacího příkazu postupovat podle § 168 odst. 6 daňového řádu. Provést daňovou exekuci jiným způsobem lze pouze tehdy, pokud není zřízení zástavního práva možné. Jsou-li možné dvě eventuality, volba mezi nimi nemůže být výsledkem libovůle. Zajišťovací příkazy nebyly vystavěny na výsledku kontrolních zjištění v probíhající daňové kontrole, ale pouze na jediném důkazu, a to výsledku svědka H., z něhož správce daně zkonstruoval svoji pochybnost. Onen výsledek byl proveden 30. 6. 2015, avšak zajišťovací příkazy byly vydány více než rok poté. Tento časový aspekt významně relativizuje případnou hrozící újmu. Hrozba nebezpečí z prodlení byla vystavěna pouze na teoretické možnosti, že žalobce převede majetek na dvě jeho obchodní korporace, přičemž v zajišťovacím příkazu nebyl uveden ani jeden konkrétní případ, kdy by se žalobce tohoto jednání dopustil.

V případě žalobce byl způsob vedené exekuce nepřiměřený a nevhodný, žalobcův majetek čítá milióny korun, konkrétně zásoby v hodnotě téměř 10 mil. Kč, pohledávky v hodnotě převyšující 12 mil. Kč, peníze v pokladně. Žalobce má za to, že zde byl majetek, ke kterému bylo možné zřídit zástavní právo, resp. že mohla být nařízena exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky. Naopak exekuci příkázáním pohledávky z účtu považuje žalobce za zcela nepřiměřenou. Správce daně obstavil tzv. registrované účty, které jsou pro podnikání klíčové. Žalovaný takto zvolenou exekucí zcela paralyzoval podnikání žalobce, protože jakékoliv příjmy z něj byly zabaveny žalovaným a žalobce nemá, jak by platil náklady spojené s podnikáním. Nadto, finanční úřad zahájil s žalobcem řízení o nespolehlivém plátcí právě z toho důvodu, že žalobce nezaplatil svoji daňovou povinnost za červenec 2016, což je pro jeho podnikání rovněž likvidační.

Žalovaný při jednání odkázal na své vyjádření k žalobě a setrval tedy na výše uvedené argumentaci.

Žalobce při jednání navrhl k provedení velké množství důkazů. Jednalo se především o dokumenty prokazující majetkové poměry žalobce (řádná účetní závěrka za rok 2015, daňové priznání k dani z příjmů fyzických osob 2015, kontrolní hlášení DPH za leden až květen 2016, mimořádná účetní závěrka z července 2016) a dále o dokumenty týkající se průběhu řízení před správním orgánem (výzva účetní paní K. k předložení informací o účetnictví žalobce a rozhodnutí o prodloužení lhůty, žalobcova účetní evidence, zahájení řízení o nespolehlivém plátcí, potvrzení Raiffeisen Bank, a. s., přičemž některé z těchto listin jsou součástí správního spisu.

[VI] Posouzení věci krajským soudem

K ochraně proti exekučním příkazům se Nejvyšší správní soud vyslovil takto: *„Námitka podle § 159 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2014, není řádným opravným prostředkem ve smyslu § 108 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Proto je žaloba ve správním soudnictví proti exekučnímu příkazu správce daně vydanému podle § 178 odst. 1 daňového řádu ve smyslu § 5 s. ř. s. přípustná, i když daňový subjekt námitku proti exekučnímu příkazu správce daně před podáním správní žaloby neuplatnil.“* (rozsudek ze dne 26. 11. 2015, čj. 7 Afs 131/2015-32, publikovaný pod č. 3381/2016 Sb. NSS).

K rozsahu přezkumu exekučních příkazů zaujal rozšířený senát Nejvyššího správního soudu tento názor: *„... soudní přezkum v těchto případech samozřejmě nemůže zpochybňovat souslednost a logickou provázanost jednotlivých fází daňového řízení. Námitkami proti exekučnímu příkazu proto nelze účinně brojit proti samotnému daňovému nedoplatku, stanovenému samostatným správním rozhodnutím, a rovněž následný soudní přezkum může být zaměřen zejména na vhodnost a proporcionalitu způsobu a rozsahu provedení exekuce, na vykonatelnost exekučního titulu, na jeho právní účinnost vůči povinnému apod., nikoliv již na přezkum důvodnosti samotného exekučního titulu. Soudní přezkum proto v těchto případech lze označit za do určité míry omezený a koncentruje se na případné „vybočení“ z řádné a na principu proporcionality založené daňové exekuce. Jak již ostatně uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 24. 11. 2004, č. j. 1 Afs 47/2004-75, „je-li u správního soudu napadeno rozhodnutí vydané v další fázi řízení (v řízení exekučním), pak přirozeně soud může zkoumat jen samotnou existenci titulu a vhodnost zvoleného způsobu exekuce, poměr výše pohledávky k ceně exekucí postižené věci apod., navíc za podmínky, že stížnost tvrdí například, že exekuční titul neexistuje, zvolený způsob exekuce není zákonem připuštěn, že cena postižené věci je v nepoměru k výši pohledávky atp. Soud se ve fázi exekučního řízení nemůže zabývat skutečnostmi, které nastaly před vydáním vykonatelného výkazu nedoplatků, tedy v řízení vyměřovacím.“* (rozsudek ze dne 26. 10. 2005, čj. 2 Afs 81/2004-54, publikovaný pod č. 791/2006 Sb. NSS).

Současně soud zdůrazňuje, že rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může žalobce jen ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.).

K tomu se Nejvyšší správní soud vyjádřil takto: *„Řízení ve správním soudnictví je plně ovládáno zásadou dispoziční. Je na žalobci, zda proti rozhodnutí správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, bude brojit žalobou u soudu či nikoliv; je na něm, aby v případě, kdy se bude domáhat ochrany svých práv žalobou u soudu, v této žalobě jasně vymezil, které výroky správního rozhodnutí napadá, a v žalobních bodech pak specifikoval, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 s. ř. s.). Správní soudnictví je ovládáno i zásadou koncentrační. Žalobu je třeba podat v zákonem stanovené lhůtě (§ 72 s. ř. s.) a pouze v této lhůtě může žalobce rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body (§ 71 odst. 2 s. ř. s.); zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.). Soud při přezkoumání správního rozhodnutí je vázán rozsahem napadení, jak je žalobce ve své žalobě vymezí a (nejde-li*

o rozhodnutí nicotné, kdy je oprávněn nicotnost deklarovat i bez návrhu) přezkoumá jen ty výroky rozhodnutí, které byly žalobou napadeny, a jen v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).“ (rozsudek ze dne 29. 12. 2004, čj. 1 Afs 25/2004–69).

K formulaci žalobních námitek se Nejvyšší správní soud vyjádřil následovně: „Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žaloba proti rozhodnutí správního orgánu musí obsahovat mj. žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaně) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky správního rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné...“ Za přípustně uplatněné námitky považuje Nejvyšší správní soud takové, které jsou „alespoň v základních rysech v žalobních bodech obsažených v žalobě či jejím včasném rozšíření formulovány a případně dále (i po uplynutí lhůty k podání či rozšíření žaloby) upřesněny či podrobněji rozvedeny, aniž by tím byly rozšiřovány...“ (usnesení ze dne 28. 7. 2005, čj. 2 Azs 134/2005-43, publikovaný pod č. 685/2005 Sb. NSS).

Žalobce v žalobě namítal nezákonnost napadených rozhodnutí z důvodu, že mu nebyl poskytnut čas pro dobrovolné uhrazení exekvované částky, a uvedl, že z výše uvedených důvodů považuje rozhodnutí za překvapivé. Dále žalobce namítal, že žalovaný zvolil nepřiměřený a nevhodný způsob exekuce. Obstavením registrovaných účtů žalovaný zcela paralyzoval podnikání žalobce. Poslední námitkou uvedenou v žalobě je, že správce daně postupoval v rozporu s § 322 odst. 3 o. s. ř., když postihl majetek, který žalobce nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti. Tyto žalobní body mohl žalobce upřesnit či podrobněji rozvést i po uplynutí lhůty pro podání žaloby. Rozšíření žalobní argumentace v podání ze dne 19. 12. 2016, v replice ze dne 22. 3. 2017 a při jednání dne 29. 3. 2017 však v některých případech překročilo hranici pouhého upřesnění či podrobnějšího rozvedení žalobního bodu. S ohledem na zásadu koncentrace řízení proto nemůže soud ve svém rozhodnutí reflektovat pozdě uplatněné argumenty žalobce o povinnosti správce daně postupovat primárně dle § 168 odst. 6 daňového řádu, a tedy zřídit zástavní právo podle tohoto ustanovení, namísto zahájení exekuce dle § 178 daňového řádu.

K včas uplatněným žalobním bodům zaujal zdejší soud tento názor:

Možnost dobrovolného plnění

Občanský soudní řád upravuje řízení před civilními soudy, kdežto řízení před správcem daně je upraveno v daňovém řádu. Přímá aplikace ustanovení § 251 odst. 1 o. s. ř. je pro oblast správy daní vyloučena. Mezi řízením před civilními soudy a řízením před správcem daně jsou podstatné rozdíly. Nápadně se liší subjekty řízení podle občanského soudního řádu a subjekty řízení podle daňového řádu. V řízení před civilními soudy je tu nezávislý soud, oprávněný a povinný. Ustanovení § 251 odst. 1 o. s. ř., že *nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí*, stanovuje podmínku přístupu k soudu ve věci výkonu rozhodnutí. V případě daňové exekuce

je zde daňový subjekt – povinný a správce daně, který zároveň vykonává rozhodnutí a zároveň je oprávněným. Pro rozhodovanou věc je zásadní ustanovení § 177 odst. 1 daňového řádu, které zní: *Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při daňové exekuci podle občanského soudního řádu.* V tomto případě však daňový řád obsahuje vlastní úpravu, tedy stanoví jinak, a to v § 178 odst. 1: *Daňová exekuce se nařizuje vydáním exekučního příkazu, čímž je zahájeno exekuční řízení.* Z žádného ustanovení daňového řádu nevyplývá, že by bylo nutno za všech okolností poskytnout povinnému prostor pro dobrovolné plnění. Žalobce opírá svou argumentaci o § 5 odst. 3 daňového řádu. Toto ustanovení zavazuje správce daně, aby používal při vyžadování plnění povinností daňových subjektů co nejméně zatěžujících prostředků, ovšem pouze pokud ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní. Pokud jde o poskytnutí lhůty pro dobrovolné plnění, bude tak obvykle, v případech, kdy je to vhodné, učiněno v rozhodnutí, kterým se stanoví daňová povinnost, nikoliv neformálně otálením správce daně se zahájením exekuce. Zda byly splněny podmínky pro vydání okamžité vykonatelných zajišťovacích příkazů na základě § 103 zákona o DPH, není soud v tomto řízení oprávněn zkoumat, neboť žalobce žalobou napadá nikoliv zajišťovací příkazy, ale až navazující exekuční příkaz. Pro posouzení zákonnosti exekučního příkazu je rozhodné, že byl vydán na základě vykonatelného exekučního titulu, přičemž vykonatelnost spočívá právě v možnosti započít s nuceným výkonem správního rozhodnutí. Otálení s vydáním exekučního příkazu ze strany správce daně by popíralo smysl ustanovení § 103 zákona o DPH. K tomu třeba ještě dodat, že pokud žalobce, jak to opakovaně uváděl při jednání před soudem, disponoval dostatečnými finančními prostředky, vydání exekučních příkazů mu nebránilo, aby částku, která dosud nebyla uhrazena, dobrovolně uhradil na depozitní účet správce daně.

Tento žalobní bod tudíž nebyl shledán důvodným.

Překvapivost exekučních příkazů

Jak bylo uvedeno výše, správce daně vydal napadené exekuční příkazy na základě zajišťovacích příkazů vykonatelných okamžikem jejich vydání (tedy vykonatelných „bez varování“). Tyto zajišťovací příkazy existovaly v době vydání napadených exekučních příkazů, následně podané odvolání nebylo úspěšné a v soudním řízení o žalobách, které proti nim směřují, dosud nebylo rozhodnuto. Zajišťovací příkazy tedy dosud nebyly zrušeny, změněny nebo nahrazeny jiným rozhodnutím, a soud z nich proto při svém rozhodování vychází. Případná překvapivost zajišťovacích příkazů nemůže být posuzována v tomto řízení. Co se týče překvapivosti exekučních příkazů, v situaci, kdy existuje vykonatelný zajišťovací příkaz, se vydání exekučního příkazu nejeví být nijak nestandardním či překvapivým postupem. Žalobce v žalobě neuvádí, že by byl obvyklý postup správce daně v obdobných případech odlišný, a vznikaly tak nedůvodné rozdíly. Překvapivost zřejmě spatřuje pouze v tom, že mu nebyl poskytnut čas na dobrovolné uhrazení částky, což nebylo povinností správce daně, jak je vyloženo výše.

Tento žalobní bod též neshledal soud důvodným.

Nepřiměřený a nevhodný způsob exekuce

Žalobce namítá, že žalovaný zvolil nepřiměřený a nevhodný způsob exekuce. Žalobce v žalobě odkazuje na stanovisko Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 18. 2. 1981, sp. zn. Cpj 159/79, a odbornou literaturu. Předkládané závěry se týkají především posuzování poměru mezi vymáhanou pohledávkou a cenou předmětu výkonu rozhodnutí, v případě exekuce příkázáním pohledávky z bankovního účtu tedy nejsou relevantní. Dále žalobce konstatuje, že Ústavní soud pojednává o zásadě přiměřenosti exekuce ve více svých rozhodnutích a přijal závěr, že jeden ze základních principů exekučního řízení je zákonná ochrana majetku povinného v rozsahu převyšujícím vymáhanou pohledávku s příslušenstvím, který se na ústavní úrovni odvozuje z čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Napadeným exekučním příkazem však nemůže dojít k ohrožení majetku povinného přesahujícím vymáhanou částku, neboť dochází k zajištění peněžních prostředků na bankovním účtu.

Stran této námítky soud primárně opakuje, že řízení ve správní soudnictví je řízením přezkumným, nikoliv nalézacím a že zde nachází uplatnění jednak zásada koncentrace řízení, jednak zásada dispoziční. A samozřejmě je zde propadná lhůta pro řádné uplatnění žalobních námitek (vše viz výše). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 2. 2008, čj. 7 Afs 216/2006-63 mj. uvedl: *„Je jinou vadou řízení před soudem s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé, pokud krajský soud přezkoumá a poté zruší žalobou napadené správní rozhodnutí z důvodu, který nebyl žalobcem uplatněn. Tento nesprávný postup krajského soudu je nejen popřením dispoziční zásady, kterou je jinak ovládáno správní soudnictví, ale znamená i zásah do principu rovnosti účastníků řízení (čl. 96 odst. 1 Ústavy, čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a § 36 odst. 1 s. ř. s.), neboť jim odnímá právo vyjádřit se ke skutkovým a právním otázkám, které vzal soud za určující pro své zrušující rozhodnutí.“*

Stran řádně a včas uplatněných tvrzení soud dospěl k následujícím závěrům. Soud neshledal, že by v daném případě správce daně zvolil nepřiměřený či nevhodný způsob exekuce ve vztahu k výši zajištěné částky. Co se týče nepřiměřenosti a nevhodnosti zvoleného způsobu oproti jiným možným způsobům, je třeba konstatovat, že argumentace obsažená v žalobě není dostatečně konkrétní. Žalobce nepředestřel jednoznačným způsobem, jak měl podle něj správce daně postupovat, aby bylo možné exekuci označit za provedenou přiměřeně a vhodně. Soud nemá povinnost domýšlet argumentaci za žalobce, proto předestře pouze základní úvahy o možných jiných způsobech exekuce zajištěné částky, které žalobce nastínil až po uplynutí lhůty k řádnému uplatnění žalobních námitek.

Správce daně vydal dne 19. 7. 2016 mj. exekuční příkazy, kterými zřídil zástavní právo k nemovitostem, jejichž celková hodnota byla oceněna na 4.654.700,- Kč. Tento způsob exekuce se v daném případě jeví jako pravděpodobně nejméně zasahující do práv povinného. Celková výše nedoplatku však činila 14.580.598,- Kč, bylo tedy evidentní, že tento krok nepostačuje. (Informaci o změně v osobě vlastníka nemovitosti získal správce daně až později.) Dalšími exekučními příkazy z téhož dne byla proto zahájena exekuce na příkázání pohledávky z účtu, která se týkala několika bankovních účtů u různých bank.

Žalobce až v podání ze dne 19. 12. 2016 uvedl, že disponuje rozsáhlým majetkem, o kterém žalovaný dobře ví a podrobil ho mobiliární exekuci. Následně při jednání dne 29. 3. 2017 žalobcův zástupce zdůraznil, že v době vydání napadených exekučních příkazů

disponoval žalobce zásobami v hodnotě téměř 10 mil. Kč, pohledávkami v hodnotě převyšující 12 mil. Kč a penězi v pokladně.

Pokud žalobce uvádí, že zablokování veškerých tzv. registrovaných účtů vedlo k paralyzování jeho podnikání, zřízení zástavního práva nebo prodej movitých zásob žalobce je pak ještě závažnější překážkou pokračování v podnikatelské činnosti. Dispozice se zásobami umožňuje podnikateli plnění dodávek, ke kterým se zavázal, umožňuje mu prodej zásob a tedy získání prostředků na uhrazení vymáhaného nedoplatku. K soupisu zásob žalobce (na základě exekučního příkazu k prodeji movitých věcí ze dne 20. 7. 2016) správce daně nakonec přistoupil, a to dne 2. 12. 2016, kdy došlo k sepsání zboží v ceně 9.939.300,- Kč, přičemž možný výtěžek byl odhadnut na 3.313.100,- Kč. Pro zajištění dosud nestanovené daně je rozhodná hodnota zásob při jejich potenciálním zpeněžení v dražbě, která je výrazně nižší než hodnota účetní. Žalobce tedy v době vydání exekučního příkazu nedisponoval zásobami v takové hodnotě, aby mohly bezpečně posloužit k zajištění exekvované částky. Zároveň ani není možné tento způsob exekuce označit za na první pohled šetrnější pro povinného, neboť (obzvlášť v případě zřízení zástavního práva ke všem zásobám žalobce) výrazně ztěžuje pokračování v podnikání.

Obecně lze konstatovat, že není-li možné pozdější vymahatelnost vysokého daňového nedoplatku zajistit zřízením zástavního práva na dostatečně hodnotných věcech dlužníka (nejlépe nemovitostech, nebo jiných věcech, které nejsou určeny k oběhu), není možné označit exekuci příkázáním pohledávky z účtu za nevhodný nebo nepřiměřený způsob.

Žalobce uvádí, že v důsledku napadeného rozhodnutí nebude schopen řádně plnit své daňové povinnosti, které mu podnikáním budou vznikat a budou tak narůstat nejen daňové nedoplatky, ale i úroky z prodlení, což uvrhne žalobce do ještě hlubších ekonomických problémů. Tyto skutečnosti jsou bohužel logickým následkem stavu před uhrazením celé exekvované částky. Nejsou důsledkem výběru konkrétního způsobu exekuce, ale vyplývají ze skutečnosti, že exekvovaná částka je v poměru k (rychle dosažitelnému) majetku žalobce vysoká.

Tento žalobní bod neshledal soud důvodným.

Postižení majetku sloužícího k výkonu podnikatelské činnosti

K této námitce žalobce soud uvádí, že § 322 je zařazen v hlavě pátá části šesté občanského soudního řádu. Hlava pátá této části upravuje výkon rozhodnutí prodejem movitých a nemovitých věcí. Úprava směřuje především k ochraně negenerických věcí, bez nichž nemůže subjekt pokračovat ve své činnosti. Ustanovení § 322 se netýká exekuce příkázáním pohledávky z účtu. Výjimky z arrestatoria a inhibitoria při exekuci příkázáním pohledávky z účtu upravují ustanovení § 304a a § 304b o. s. ř.

Ani tento žalobní bod soud neshledal důvodným.

[VII] Celkový závěr a náklady řízení

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Jelikož žádnou z včas uplatněných námitek neshledal důvodnou, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. rozsudkem zamítl.

Soud při jednání neprovedl žalobcem navržené důkazy, neboť jejich provedení nebylo třeba k posouzení důvodnosti žaloby.

Soud v dané věci shledal závažné důvody pro přednostní projednání a rozhodnutí věci. Žalobce brojil proti exekučnímu příkazu vydanému na základě zajišťovacích příkazů, kdy v důsledku tohoto rozhodnutí probíhá exekuce na částku 14.580.598,- Kč. Soudní přezkum provedený po delším časovém odstupu by již nemusel mít praktický význam. Proto soud v souladu s § 56 s. ř. s. přistoupil k projednání věci mimo pořadí.

Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému správnímu orgánu však žádné zvláštní náklady řízení nevznikly, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 29. března 2017

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová